

Đường dẫn video tóm tắt sách:

https://drive.google.com/file/d/1UvZTBKEI5_9R7e-i4VAGbrLwSkzBOjcT/view?usp=sharing

ông không còn biết có cái gì nữa. Ông chỉ biết có những cái chi quan hệ đến việc ông đang sưu tầm thòi. Ở tại hội văn đoàn mà ông làm chánh hội trưởng, ông phải mất trên ba tháng để thuộc tên hai mươi bốn người cộng tác với ông mà ông hằng kêu tên khi nhóm hội⁽¹⁾.

■ ■ ■

Bất kỳ là làm việc gì, *chuyên tâm chú ý* là then chốt của thành công.

“Trọng Ni đi qua nước Sở, vừa ra khỏi rừng, thấy một người tật bấu bắt ve bằng một cây sào dài, rất lẹ và chắc chắn cũng như nó bắt bằng tay vậy.

Trọng Ni nói với người ấy: “Anh thật là tài, xin cho tôi biết cái thuật của anh”.

Tên tật bấu nói: “Thuật của tôi là đây: Trong năm, sáu tháng, tôi tập để viên đạn đứng thẳng bằng trên ngọn sào của tôi mà không hề rớt. Khi tôi để đứng được hai viên thì ít con ve nào thoát khỏi tôi. Khi tôi để đứng được ba viên thì mười con trật có một mà thòi. Khi tôi để đứng được năm viên, tôi không hề trật một con nào hết. Cái thuật của tôi là qui hết tinh thần của tôi vào chỗ chí hướng mà tôi mong đạt đó. Tôi trị cái tay tôi, cả thân thể tôi cho đến chùng nó thành một khúc gỗ, không còn biết cảm động, không còn xao lãng nữa. Tuy trời đất là lớn, vạn vật là nhiều nhưng tôi

¹ Dr. Toulouse. – *Le Temps*, 3 oct. 1902.

3. Mô phỏng

Chép lại, họa lại là một cách chú ý bằng mô phỏng. Trong khi chép lại hoặc vẽ một vật gì, nếu lo ra thì sẽ chép sai, vẽ trật. Mô phỏng cho hết cần phải để ý nhận từng nét, tập trung cả tinh thần vào công việc mình mới được.

Về loại chú ý này, học vẽ là phương pháp hay nhất.

Hãy tập quan sát thật kỹ một vật, rồi vẽ nó lại. Ban đầu thì vẽ mà còn để vật ấy trước mặt. Sau, hãy dẹp nó đi chỗ khác, vẽ lại nó bằng trí nhớ thôi. Bấy giờ, ta sẽ thấy sự chú ý của ta còn sơ sót nhiều. Có nhiều nhà họa sĩ họ chụp hình bằng cặp mắt. Sau khi quan sát, họ vẽ lại không sót một nét nào cả.

4. Suy nghĩ

Những điều mình quan sát, đã nghiên cứu, hãy đem nó mà dùng trong những vấn đề mình suy nghĩ. Đừng để tư tưởng lung tung, phải buộc nó đi cho có chiều (phần này sẽ nói riêng nơi chương "Tổ chức tư tưởng" sau đây).

Phải tập cân nhắc lợi hại, ham giải quyết những vấn đề khó khăn. Trước khi quyết định một việc gì, phải xem xét kỹ lưỡng ảnh hưởng sau này của nó tốt xấu như thế nào.

5. Kiến thiết

Khi mình sáng tác, tổ chức một điều gì, sự chú ý lại càng phải hoạt động một cách đầy đủ hơn nữa.

Thử trích ra một vài vấn đề trong báo chí để thảo luận

Ở đời, lắm khi vì hoàn cảnh bắt buộc, ta phải chọn lựa và phân loại mới được. Tí như: Ta là một nhà buôn, nếu ta không biết phân loại, sắp đặt các món hàng của ta thì thật là có hại. Có khi ta căn cứ theo cái phẩm hay giá tiền của món hàng để mà phân loại, hoặc căn cứ theo cái đáng mỹ thuật của nó mà phân loại, tùy ý. Đối với sự đời cũng vậy. Mỗi một người của chúng ta đều có một tiêu chuẩn riêng để phân loại. Một ông chủ sở hay chủ hãng có tính hoạt động, quả quyết và nhiều sáng kiến hay phân chia các bầy tôi cộng sự của họ theo tính tình họ ưa ghét đó. Họ sẽ chia bọn người làm biếng, do dự, không sáng kiến gì cả riêng ra một loại khác, để tiện cho sự cần dùng trong công việc của họ. Một nhà đạo đức mà đọc sách văn chương ít khi phân loại sách vở họ đọc theo giá trị về mỹ học, mà cố nhiên theo giá trị về luân lý, về tinh thần của các sách ấy.

Trái lại, nếu không có cái chi bắt buộc ta phải lựa chọn và phân loại thì ta cũng nên đem sự nghe thấy mà phân tích, so sánh với những điều đã thấy, đã nghe mà phân loại. Đó là mình tạo cho mình một cái vốn về sự hiểu biết, để dùng trong các trường hợp bất ngờ trong đời sống hằng ngày. Có nhiều vấn đề rất quan hệ mà ta không có ngày giờ hoặc không có cơ hội để tạo lấy một định kiến chắc chắn. Đến khi gặp cảnh bắt buộc mình phải trình bày ý kiến, mình sẽ bối rối làm sao. Nếu trước kia mình đã biết suy nghĩ, phân loại rồi thì ngày nay đâu có bị mù mờ, ngơ ngẩn, có khi lại đưa ra một cách liêu lĩnh một phán đoán vội vàng sai lầm.

...
được một cái vốn về tiêu chu
đúng thật là một việc rất khẩn c
minh. Nhưng, phải biết nó khôn
tùy cảnh, tùy địa vị, tùy t
đối mãi. Nhà xã hội, nh
những tiêu chuẩn khác nhau
không cần quan tâm đến. Ta
ta hiện đây, ta lấy t
thức ta hiện đây, ta lấy t
những sự vật quan hệ đến ta? T
của ta càng tiến, kinh ngh
đem những tiêu chuẩn trước
Đừng bắt chước theo ai
của mình mà tìm tiêu chuá
biết sửa đổi nó theo sự t
mới được. Bất kỳ là việc
tận mỹ.

Muốn phân loại c
đúng đắn. Định nghĩ
không tinh, không
cả. Ta hãy xem các
rõ. Định nghĩa m
chỗ mà nó khôn
là một
ốc khi